

Cuprins

(În ordinea cronologică
a stabilirii în România)

<i>De ce avem cărți?</i> (Sandra Pralong)	11
Sărbătoare românească la București	11
Străini care său dedicat modernizării României – specialistii europeni al Regelui Carol I (Sandra Gheorghiu-Gheorghe)	17
Iacob Amfat (septembrie 1985)	
România este ca un vas de argint care trebuie înțeles	25
Steven van Groningen (noiembrie 1985)	
Mi-aș dori ca România să reușească, să fie mai bună, să creeze respectul internațional	35
Graham Perrells (ianuarie 1989)	
„Ce-ai zice de o săptămână în Transilvania?”	45
Rupert Wolfe-Murray (mai 1990)	
În România din peste tot felul de persoane interesante și prietenoase	57
Jakob Hausmann (iunie 1990)	
Nu știm pe nimeni în toată Europa care să fie aşa de primitor și de dragoste ca românii	63
Werner E. Stein (februarie 1991)	
DA... DA... DA... Său cum trei bătrâni au devinut 21 de ani	71
Allison Muller (iunie 1991)	
Nu-mi pot imagina un alt fel de viață decât în România.	77
Michael Kammath (iunie 1991)	
România este mai degrabă o stare sufletească decât un loc	87
Philippe Coupé (noiembrie 1991)	
„Dacă aveți o grădină și o bibliotecă, aveți tot ce va trebui”	93
Yuexia Lushi Liu (februarie 1992)	
A doua mea casă	105

Ian Tilling (aprilie 1992)	
Dinușnicu-mă, am renunțat	113
Alexandre Frans (iunie 1992)	
România? Mai intensă, străpînată și adevenită decât Parisul, Londra sau New Yorkul	127
Tessa Dunlop (ianuarie 1993)	
M-am îndrăgostit iremediabil de România	137
Serge Gouvers (martie 1994)	
Marea descoperire sunt românii	143
Alessandro Amato (aprilie 1994)	
Dacii devinuți români își cucerî pe românii devinuți italieni	149
Peter Hickey (aprilie 1994)	
Îmi place cum se cauză, cum se roagă, cum se înjuri, cum se iubesc românii	159
Jean Valvis (mai 1994)	
România – o poveste despre apă, lupte și vin	165
Paulin Frank Nucă (mai 1994)	
Mulțumesc, România!	171
Andrew Beddo (iulie 1994)	
Un sentiment de puțe interioară	191
Robert Peter Oostveen (august 1994)	
România – o pară a extremerilor, a surprizelor și a oportunităților	197
Walid Aboucif (septembrie 1994)	
Cineva a cerut aspirine Upsy din Franța – și nu ne-a venit ideea	207
Nancy Rice (decembrie 1994)	
Am un singur motiv să trăiesc în România: Eugeniu!	219
Mbeta Nzuzi (mai 1995)	
Intr-un fel, poate că România m-a ales pe mine...	235
Bogdan Glugosch (ianuarie 1996)	
Peste 100 de ani...	245
Paul Watzl (septembrie 1996)	
Să trăiești în București este ca și cum ai trăi într-un film nede	255
Leslie Hawke (februarie 2000)	
De ce sunt încă aici	265
Pamela Roussos-Rajin (octombrie 2001)	
Provocările în România	275
Roberto Musneci (martie 2002)	
România – se întâmplă pur și simplu	289

Josquin Bonilla (iunie 2002)	
Cred că România m-a ales pe mine.....	301
Debbie Stowe (septembrie 2002)	
România înseamnă un poc cultural placut.....	315
Laurent Couderc (iunie 2003)	
Când plouă, Bucureștiul nu e trist.....	327
Michael Schroeder (aprilie 2003)	
România – o cale a dezvoltării personale.....	333
Sapta Sheet (august 2003)	
Managementul nu înseamnă agresiune.....	341
Don Lothrop (decembrie 2003)	
"Viața tu nu are scop, gravitatezi doar în jurul proprii tale persane".....	349
Wajiba Harris (aprilie 2004)	
România a fost destinația mea.....	363
Irina Hochma (august 2004)	
Experiența mea în România.....	375
Giovanna Benazzo Bassetti (august 2005)	
Intr-un fel, Coppa Mare ne chemă către ea.....	383
Steven Bortcamp (august 2005)	
Miscrea pornește în România și extin în 30 de țări.....	395
Laurent Chrzanowski (martie 2006)	
Prefere organizarea românească celei a compatrioșilor mei elvețieni.....	401
Krishna Desai (septembrie 2006)	
Nu înțeleg cum poți vorbi ușor de jumătate.....	415
Nicolas Triboi (septembrie 2006)	
Folie Verde.....	425
Marco Pernaris (martie 2008)	
Traiesc în România pentru că am un viitor.....	435
Graham Robinson (aprilie 2008)	
Idicei și alături locuri „De ce trăiesc în Transilvania?”.....	465
Tony Timmerman-Buzing (iunie 2009)	
Desenul filiei mele.....	479
Chris Agnew (martie 2011)	
Îmi place Bucureștiul pentru că mi încurajă să ascundă nimic.....	485

Sandra Pralong
coordonator

Mai români decât românii?

De ce se îndrăgostesc străinii de România

POLIROM
2013

România este ca un vas de argint care trebuie lustruit*

Înainte să ajung în România eram un simplu elev la școală în Siria, nimic mai mult, dar erau foarte implicați în voluntariat. Îmi placea partea de prim ajutor, lucram cu pompieri la școală, aveam o formă de echipă de urgență voluntară.

Nu știam nimic despre România înainte să vin, pentru mine era doar o țară care avea locuri (cu taxă) la facultate pentru studenți străini. Eu am aplicat în mai multe locuri, România a fost printre primele care au răspuns, înțial pentru Politehnica. Nu era vorba să primesc vreo bursă, ci doar, contra unei taxe de studii, care urma să fie platită de părinți, am venit să studiez aici – am schimbat Politehnica cu Medicina și am rămas în România.

Eram foarte tânăr, aveam doar 16 ani și jumătate când am ajuns în România și știam despre ea doar că e o țară comunistă și că nu e ușor. Am avut însă informații că anotă frumos – am avut niște verișoare care au venit în România în vizită și care au rămas foarte impresionate. Dar ele au fost înaintea începerii programului de economisire masivă și dețineri facut de Ceaușescu, un program care a început chiar la venirea mea în România, la începutul anilor '80. Verișoarele mele au venit în anii '70 și chiar au lăsat România ca fiind jura frumuseții. Aveam cîteva informații, dar evident multe lucruri le-am aflat și înțeleșând aici, în România.

Pentru a înțelege, familia tutușei meu este foarte numeroasă, tată este cel mai mic dintre nouă frați. Verișoarele de care vă vorbeam erau aproape de vîrstă mamei mele. Ele au studiat cîndva la Harvard, una era directoră de la UNPSCC pentru Teritoriile Ocupate, cealaltă lucra la Ministerul Educației, întă deci oameni care apreciau frumusețea României.

Cu toate asta, când am ajuns, nu făst școală. Nu era ușor să vîl singur la 16 ani și jumătate. Era greu să găsești inclusiv un taxi să te ia. Era greu să te înțelegi, aveam doar o adresă la care trebuia să merg, și anume ceea ce cunoșteam de la Agronomie, unde, am descoperit ulterior, condițiile nu erau foarte bune.

* Text rezultat din transcrierea interviului hot de Sandra Pralong și de Simona Adam domnului Raed Arafat.

Bu am venit prin '81, cu avionul, singur. Prima impresie a fost că un sofer m-a păcălit și mi-a luat 50 de dolari pentru drumul de la Otopeni până în București. Nu o uit, căci asta a fost prima pașnicie a mea, dar atunci am crezut că asta este prețul, iar atunci erau bani foarte mulți.

Bineînțeles, asta este o prima impresie precocă, dar care în timp nu rămâne, omul își face o impresie mai mare pe parcursul timpului, contactând mai mulți oameni și trăind într-o țară. Această prima impresie este doar pentru turisti, care stau o săptămână sau câteva zile. Impresia adeverință și-o creezi trăind într-o țară. Trebuie să știi să descoperi o țară, o populație, un popor, niște oameni, să-i înțelegi, să vezi cum gândesc, să vezi cum se trăiesc în țara respectivă – este întotdeauna nevoie de timp!

În cîminul studențesc din Agronomie am stat doar trei zile, după care am fost repatriat la Pitești și am stat acolo un an, unde am făcut un fel de un pregător, cursuri de limba română, chimie, fizică.

Să comunic nu era o problemă, știind franceza, limbi era ușor, în cîteva luni am inceput să vorbesc limba română fără probleme; bineînțeles, nu ca acum, dar înțelegem bine să putem să vorbesc, nu era un impediment. În plus, în timpul facultății am găsit colegi care știau bine engleză sau franceză și important de reținut e că, făță de alte țări din blocul comunist, România nu avea leu avea cu limba rusă.

În anul pregătitor la Pitești a fost foarte greu, căci o numărătate de persoane au încercat să se evidențieze în „întrecerea socialistă” – n. ed.) prin economiile pe care le facea cu studenții străini – noi ne plăteam studiile, eram obligați să ne ofere niște condiții care nu s-au oferit și am spus-o și cu alte situații, au fost condiții extrem de grele, care au fost implementate progresiv, când am ajuns, în primele săptămâni era OK, după care au inceput de la târziul cîrnetului la târziul apel, înșelăgeri cu restaurantul principal al orașului să nu ne facă mâncarea care ne place pentru a măcea la cantele, cheltui foarte mari pe care le-am avut în Pitești. Însă asta a-a întâmplat doar acolo, căci după ce am ajuns la Cluj-Napoca m-am simțit mult mai relaxat, orașul era mai deschis, nu mai aveam un control atât de strict sau nu era vizibil cel puțin, iar în privința alimentației era mult mai bine.

La Cluj-Napoca am stat din '82 până în '90, când am plecat la Tîrgu Mureș. Pentru mine Clujul era un oraș superb, foarte frumos, am avut ocazia să stau într-o garsonieră, am încercat să stau la găzdui într-o familie de români, dar am fost repede dat afară de Milice și trimis înapoi la cîmin. Asta era frică în România, că nu puteai avea în mod deschis prieteni români. Normal că la facultate nu era o problemă, dar în momentul în care în viață socială aveai prieteni români, ei erau supuși unei interrogații.

Din fericire, nu era o problemă să te deplasezi, comparativ cu alte țări comuniste, unde îți trebuia chiar o viza între orașe. Nu puteam însă să ieșim din România fără adeverință decât în perioada de vacanță. În timpul anilor, dacă vroiai să pleci trei zile în Ungaria, trebuia să faci

cereri, să aprobe decanul, adeseori împărtășită de trecere a graniței, era complicat. În general nu era ușor, dar în același timp era o viață foarte frumosă de studenție, erau toți studenții foarte apropiati, studiau împreună. La gărzonierie era o viață studențească foarte intensă. Aveam colegi cu care erau foarte apropiati, chiar români, dar repede – totul cu precădere, mai ales din partea lor, căci nouă nu ne făceau nimic, ei erau pedepsiti dacă erau prinși că au relații cu studenții străini sau că se vizitează, astăzi îl băntuia întotdeauna pe colegii români și nu era ușor pentru ei.

În timpul Revoluției erau la Cluj și am mers imediat voluntar la stația de ambulanță de acolo. Am lucrat ca voluntar pe ambulanță vreo două-trei zile, după ce s-a terminat nebunia cu străinii care vin să atace. Îl aveam pe profesorul Aurel Kaufmann, care era un om foarte special, mentorul meu. Mergeam cu el să dăm ajutor, dar la un moment dat era o nebunie totală, pentru că se zvonea cum că au venit teroristi arabi să atace. Cine a trăit perioada de Revoluție să fie.

A fost o perioadă în care pot spune că puțin, puțin, am participat la parteua medicală pe partea de ambulanță, mai ales că am plecat la câteva intervenții în noapte, cind se impușca, iar situația era destul de stresantă.

Mie nu mi-a venit să cred că trăiesc o revoluție, mai ales cind am auzit că Ceaușescu a plecat, cred că am avut aceeași bucurie pe care a avut-o orice român. Atunci erau studenți care a terminat facultatea, nu știam dacă să plec din țară sau să rămân, nu-mi venea să cred ce văd. Am văzut ce s-a întâmplat în jurul nostru în Europa, dar cind am văzut cum s-a manifestat situația în România, mai violent, a fost destul de socant pentru noi, însă în același timp nu cred că era cineva care să nu se fi bucurat de plecarea lui Ceaușescu. A fost o situație unică, nu cred că cineva trece în viață lui de mai multe ori prim asta, cu excepția ziaristilor specializați în aceste situații. Munci a început transformarea țării și ea încă se transformă.

Îmi este greu să spun că nu simpeam dețin român la acel moment, erau în primii ani în România, încă în ideea că sunt un student străin. Nu pot spune că mă numeam român, dar m-am simțit foarte aproape de români, am simțit bucuria lor că ceva se întâmplă. Poate că atunci, la Revoluție, au început primele idei că poate voi rămâne aici și nu voi pleca.

Deja la Cluj am încercat pentru puțe buni, însă nu am reușit să pun pe picior SMURD-ul, apoi am continuat la Târgu Mureș. Așadar după o încercare reușită a început evoluția acestui serviciu și a SMURD-ului, a modului în care îl știm acum, însă am început cu o mașină și cu cățiva voluntari și după asta, înainte-inainte, sistemul s-a dezvoltat.

Ceilalți colegi din Târgu Mureș erau români și toți erau voluntari. Erau și fiul profesorului Chiorean, și prietenii lui, și asistentul-sfără de la terapie intensivă din Mureș, erau și cățiva studenți. Așa a fost începutul SMURD-ului, o inițiativă care a altora cameni care voleau să facă ceva

pentru ceilalți, pentru comunitate, fără să se gândească absolut deloc la ce îl revine, dacă câștigă, ceci nu a câștigat nimănii nimic.

Primele luni am lucrat aproape singur la mașina de urgență, plină cu apărări niste colege care au dorit să mi ajute – doctorițe, una de la terapie intensivă și alte două care erau studiente, și după ce au absolvit au venit și au început să lucreze. Era o perioadă dificilă, căci a convins de o schimbare atât de mare și dificila în abordarea urgențelor nu era ușor. La Cluj a copiat, la Mureș a mers până la un anumit punct și apoi și acolo au început să apară împotríviri, temuri și dorință de a nu lăsa lucrurile să evolueze.

Din pacate împotrívările veneau de sus, de la nivelul judecătorului Mureș. Era Direcția Sanitară, cățiva cameri care erau în domeniul medical. Am găsit însă și sprijin în domeniul medical, mai ales în mediu universitar, cum era domnul profesor Chioorean, iar un sprijin extrem de important l-am avut de la pompieri (și aici vine paradoxul, căci lumea percepea militarii ca fiind niste cameri extrem de închiși, care nu au vizuire și nu gândește, și totuși SMURD-ul își datorizați foarte mult din renșita sa, pe lângă sprijinul de care l-am avut de la profesorul Chioorean, militariilor de la Pompieri). Dacă ei nu preluau SMURD-ul și nu îl adoptau în ei în unitate, cred că mai mulți de către luni, atunci, în '91, nu mai funcționa.

Nu am mai fi avut SMURD acum fără pompieri din Mureș. Poate că pompierii noștri erau acum cum e în Bulgaria și alte țări, care erau în situația noastră atunci, dar care nu au făcut încă această transformare pe care o vedem în multe țări europene. Poate că nu aveam unități de primiri urgențe după modelul actual, poate că multe nu erau ca acum. Căci noi dacă ne comparăm cu țările din jurul nostru ca evoluție, putem spune că, pe ansamblu, sistemul a evoluat cel mai rapid ca sistem de urgență, începând cu specialitatea, pregătirea, unitățile de primiri urgențe, partea de spital, inclusiv ambulanța a fost dezvoltată în cadrul acestei evoluții – lucru care, dacă ne uităm în jur, nu peste tot s-a întâmplat, sunt țări în care desă e o mare diferență între ce a fost în anii '90 și ce e acum, de exemplu, că mașinile sunt mai moderne, dar ca sistem nu putem spune că am un sistem integrat, care începe cu 112 și se termină cu ce avem noi.

Uitați-vă la 112, este o evoluție majoră a sistemului de urgență. România e una dintre țările europene care au renunțat la numerele noi și folosesc 112. Sunt multe țări în jurul nostru care nu fac acest lucru și care ascund 112 în spate doar pentru turisti. România a făcut pași incenți înainte.

Un serviciu de urgență este o muncă de echipă, după cum am mai spus. Tot ce se face este o muncă de echipă, și un factor catalizator, o persoană, dar întotdeauna, dacă nu ai restul echipei, nu poti să faci „mâncarea finală”, cum se spune.

Din pacate, au fost multe persoane care s-au opus, mai ales în anii '90. Îmi aduc aminte, cu profesorul Chioorean, rădeam, spuneam că e perioada

de inchiziție, căci nu trecem săptă luni și apără o comisie de la Ministerul Sănătății condusă de cineva care vroia să ne oprească sau vroia să ne amenințe. Am avut cel puțin trei sau patru comisii pe legalitatea a ceea ce facem acolo, erau amenințări foarte clare, mai ales asupra profesorului Chiorean, să nu ne mai sprijine, și asupra oamenilor din interior care lucrau ca voluntari, și asupra familiilor lor. Înă aduce aminte ce spunea directorul Direcției Sanitare de atunci: „Copiii voștri sunt alături de el într-o barcă ce se scufundă, buță-i acum, să nu se scufunde și ei cu el”. Astă era genul de amenințări transmise familiilor și tuturor care lucrau cu noi – astă la nivelul județului Mureș. Înă aduce aminte că nici colegii nu au spus că erau parinții lor la o masă împreună cu directorul (era un omă mic, unde se cunoșteau toată lumea) și s-a deschis subiectul că „nu vine un arab să ne înveje pe noi cum să ne facem sistemul de urgență”. Directorul de atunci era împotriva implicării oricărui persoană străină în ceea ce se întâmplă în România. La care unul din parinții persoanelor care lucrau cu mine a răspuns: „Da, chiar pe același astă noi l-am învățat medicina și nu înțeleg unde este diferența și care este problema”. Înă luptele erau la toate nivelurile, el mergea la București și zicea nici lucruri care erau total departe de realitate, în București se ambalau unii, veneați să ne controlăm, dar deranjul major era că se întâmplă ceva care modifică sistemul de ambulanță și de urgență și nu este bine. Nei aşa am funcționat până acum – vă să ne schimba sistemul de ambulanță, vă să ne distrugă sistemul de urgență –, când de fapt se facea ceva în plus pentru omul de rând, pentru accidentat sau omul care avea probleme.

Era o chestie de mentalități, era o perioadă care mi pot să spun că s-a terminat total, încă ne luptăm cu mentalitățile învecinate, poate nu aşa ca înainte, dar încă ne luptăm în primul rând cu mentalitățile. Din punctul acesta de vedere am ce reproșă – nu că România are foarte multe lucruri pozitive, mai sunt anumite aspecte de care România trebuie să se debaraseze mentalitățile, neîncrederea în tineret, neîncrederea în cunoscături care încep ceva și care încă nu au 50 de ani, a permite unor cunoscători să ajungă la un nivel avansat, nu să pună piedici –, dacă ne uităm în SUA sau Franță, poți deveni profesor universitar în medicina la 35 de ani. Dacă ne uităm la noi cum evoluază învățământul, dacă ajungi profesor la 50 de ani, e mare lucru.

Tinerii trebuie încurajați să evolueze. Noi nu corelăm deciziiile noastre cu impactul asupra oamenilor. Am folosit mereu exemplul doctorilor. Știm călătăriul unui medic, îl punem să facă doctorat ca să evolueze în orice mediu academic și apoi îl punem să plătească doctoratul, care este călătăriul lui pe câteva luni de zile, plătitibl în trei ani. Și atunci trebuie să ne gândim, nu îl forțăm noi care să intindă mână la pacienți și la unul sau altul din moment ce salariul lui nu îl permite să facă doctoratul?

Taxa de participare la doctorat este acum între 4.000 și 6.000 de lei pe an, și asta se plătește timp de trei ani. Pentru ca un medic să plătească 12.000 sau 18.000 de lei pe trei ani, să spuncă 12.000 îci, înseamnă salariul lui pe cel puțin trei sau patru luni, deci i-am luat salariul pe 10% din timp în acei trei ani. Și cu cât medicul este mai tânăr, cu atât contribuția este mai mare din salariu.

Impactul este foarte rău, înțili pentru că medicii care sunt tineri și au talent poate că nu se mai devotă pentru că nu au de unde să încep să facă alte lucruri. Încep să își credă că să plătească tot doctoratul o dată, ceea ce nu definește niciunul faptul că cineva este mai bun decât altcineva. Este foarte greu de înțeles de ce facem acest lucru cu tineretul, cu studenții, noi trebuie să-i ajutăm căt mai mult să se dezvolte, noi de multe ori – să își generalizăm – îi punem căteva piedici și e clar că nu poți evoluă aşa cum ai putea evoluă, spre exemplu, în SUA. De ce nu? De ce nu poate evoluă un tânăr în România aşa cum poate evoluă în SUA, în Canada, în Australia? De ce să nu știm să lucrăm? În România, spre exemplu (cum s-a corectat acest lucru), în 2006 a ieșit o dispoziție legală pe baza unei interpretări extreme a unei directive europene, prin care s-a opus dreptul oricărui absolvent de Medicină de a practica orice formă de medicină. Pe intenția rezidențial și lege medic cănd devii specialist, adică după 11 ani de studii și atunci poți practica medicina – dacă după Facultatea de Medicină nu intri la rezidențiat, tot ce s-a făcut este zero, dacă rezidențiatul din an în an până ce treci de el. Am avut multe discuții în interiorul sistemului sănătății ce am reușit să corectăm aceasta, fiind multe justificări – că nu e bine, că trebuie aşa, că UE se supără pe noi cănd noi ne uităm serios și vedem că UE nu are aceste reguli în unele țări. A doua problemă pe care mi-o înțeleg, și iatăși mi se invocă tot timpul anumite argumente, este de ce nu putem să facem ușoara recunoașterea unui medic din SUA, a unui medic român mai ales, care vrea să se întoarcă și are specialitatea în SUA. Mecanismul era, acum îl schimbăm, că medicul respectiv, care are boardul acolo, să se întoarcă în România, să dea din nou admiterea la rezidențiat și după ce la rezidențiatul să înainteze o cerere pentru recunoașterea stagiu lui. După care el își face examen de specialitate, și mai mult, am participat la recomandări pentru medicii respectivi să intre la rezidențiat cu taxă. În condițile în care noi pierdem medici de valoare afară, nu știm să ne străgem medicii înapoi și punem piedici. Dacă un medic are boardul în SUA, știm bine că are un nivel bun, trebuie să știm să lucrăm lucrurile. Aici sunt rămasările mentalităților unor persoane care nu vor să se deschidă și să înțeleagă că trebuie să fim mult mai flexibili, nu zic să facem rabat la calitate, dar trebuie să încurajăm tinerii și să absorbăm ce ne vine de calitate. Vă dăți seama, cănd cineva face pecuila în SUA pe banii lui și vrea să vina apoi în România și noi nu îi primim, facem un mare deserviciu României. Tineretul trebuie încurajat.